

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: Delfland.knnv.nl
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland
Youtube: [klik hier](#)

Nieuwsbrief 238

16 april 2024

Natuurlijk Delfland

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur

Het werkgebied omvat de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Delft, Rijswijk, Ypenburg-Leidschenveen (Den Haag), Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland.

Afdeling van de
Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

Rubriek Lief en Leed

Leden die een geboorte meemaken, gaan trouwen, ziekenhuis opname, overledene in de directe kring. Stuur een bericht voor deze rubriek.

Jaarthema 2024: Schoner water

Soort van het seizoen Lente: **gele lis en vuurjuffer**

Kijk in april tot en met juni uit naar deze twee soorten; maak foto's en meld deze via natuurlijk@delfland.knnv.nl; vermeld plek waar je ze gezien hebt.

Wij publiceren deze in onze Nieuwsbrief. Je kan ze ook rechtstreeks bij waarneming.nl melden.

Het Soort van het seizoen is één van de activiteiten in ons jaarthema Schoner water, [klik hier](#) voor de informatiebrief

20 april, 'Actie Tegel Eruit, Plant Erin', mét Tegeltaxi. Doe mee!

Meer weten? [Klik hier](#)

Waar is Natuurlijk Delfland actief?

Natuurlijk Delfland heeft een groot werkgebied. Sommige dingen doen we overal, maar andere ook bij jou om de hoek.

[Klik hier](#) dan zie je waar we actief zijn

De KNNV organiseert kampeervakanties in 2024

Nog geen vakantiebestemming gevonden? Inschrijven kan nog.

Over 2 weken begint de eerste kampeervakantie in Frankrijk, inmiddels is deze volgeboekt.

Maar bij de kampeervakanties in (na)zomer is nog plaats - dus wanneer je alsnog mee wilt gaan - meld je dan snel aan.

Er is nog plaats bij de volgende kampeervakanties:

K10 Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (Spanje);

K11 Vulkaan Eifel (Duitsland);

K12 Warmenhuizen bij Schoorl (Noord-Holland);

K14 Cevennen en Languedoc (Frankrijk).

[Klik hier](#)

Week 16, reuzenberenklauwbrigades

Delft:	Abtswoudse Bos West,	maandagavond
Rijswijk:	Wilhelminapark,	dinsdagavond
Pijnacker:	Bieslandse Bos,	woensdagavond
Pijnacker:	Tolhek,	woensdagavond
Delft:	Abtswoudse Bos Midden,	zaterdagmiddag
Delft:	Abtswoudse Bos Oost,	overdag door de week, wisselend
Rijswijk:	Pasgeld,	op wisselende avonden
Delft:	TU wijk,	overdag door de weeks

17 april 18.30 - 20.00 uur, paddenstoelenexcursie in voormalige stortplaats van Delft

Verzamelen op de hoek Hoflaan/Vrederustpad in Delft.

Deelname aan de paddenstoelexcursies van Natuurlijk Delfland staat open voor leden van Natuurlijk Delfland. Niet-leden kunnen één keer per jaar mee, mits er voldoende plaats is. Er geldt een maximum van 10 deelnemers voor Solleveld en 15 deelnemers voor de overige excursies.

Alle genoemde data, tijden en bestemmingen zijn onder voorbehoud!

Vooraf opgeven is verplicht, ook voor leden.

Contactpersoon: André Jongeling, 06 –24 25 37 38, paddenstoelen@delfland.knnv.nl

21 april, 9.30 – 11.30 uur, samen insecten zoeken, Hammenpoort, Delft

Verzamelen: Hammenpoort, Rotterdamseweg 155 te Delft (bij de ingang naast de stenen poort).

Nu het wat warmer is worden de insecten en andere kleine beestjes weer actief. Die gaan wij zoeken. Je hoeft geen kennis van insecten, spinnen en slakken en dergelijke te hebben wél verwachten wij een open leerhouding en actieve deelname. Belangstellenden die meer kennis over insecten willen krijgen zijn hierbij uitgenodigd om te komen. Mensen die al kennis van insecten en kleine beestjes hebben worden ook uitgenodigd om erbij te zijn. We kunnen van elkaar trucjes leren om de beestjes op te sporen, te fotograferen en op naam te brengen.

Een fotoestel of telefoon met camera is handig om de insecten en beestjes via een foto (later) op naam te brengen, een spiegeltje is soms ook handig.

Als je wil blijven komen naar de activiteiten van het Team Insecten is een lidmaatschap vereist.

Inlichtingen en opgeven via insecten@delfland.knnv.nl

21 april, lezing Verborgen Hortus, Botanische Tuin

Kees Mostert geeft een lezing (en excursie) over het verborgen leven in de Botanische Tuin. Voor leden van Natuurlijk Delfland gratis (behalve de toegang tot de tuin) (foto Kees Mostert)

Programma: lezingen 11 uur

- Introduction to Hidden Hortus – citizen science project by director James Bygn (voertaal Engels).
- Lezing Kees Mostert over het verborgen leven in de Botanische Tuin.

Programma: excursie 12 uur

- Begeleid wandelen met Kees Mostert en Mags Dots.

23 april 10.00 - 12.00, paddenstoelenexcursie in Lage Bergse Bos, Bergschenhoek

Verzamelen: parkeerplaats Mollenplaats Bergschenhoek nabij het restaurant.

Deelname aan de paddenstoelexcursies van Natuurlijk Delfland staat open voor leden van Natuurlijk Delfland. Niet-leden kunnen één keer per jaar mee, mits er voldoende plaats is. Er geldt een maximum van 10 deelnemers voor Solleveld en 15 deelnemers voor de overige excursies.

Alle genoemde data, tijden en bestemmingen zijn onder voorbehoud!

Vooraf opgeven is verplicht, ook voor leden.

Contactpersoon: André Jongeling, 06 –24 25 37 38, paddenstoelen@delfland.knnv.nl

Tuintip

Als je 15 mei tomaten in je tuin wilt zetten zaai ze nu. Zaai ze wel binnen

Sterrenhemel

maandag 15 april

21.13: De Maan is in de fase van Eerste Kwartier. De rechter helft van de Maan is nu verlicht en de Maan is vooral in de avond en vroege nacht zichtbaar. Om de Maan waar te nemen door een verrekijker of telescoop is de tijd rond (en met name voor) Eerste Kwartier zeer geschikt.

21.15: De Maan staat 1,9° ten zuiden van Pollux, de helderste ster van het sterrenbeeld Tweelingen (+1,1m). De dichtste nadering vindt om 15:03 plaats, in de Lage Landen op 32° hoogte, maar bij daglicht. De samenstand is te zien rond 21:15 uur.

23.59: De Maan bedekt ω Cancri, een ster met een helderheid van +5,9m in het sterrenbeeld Kreeft. Om 23.59 uur verdwijnt de ster achter de onverlichte rand van de Maan en om 00:25 komt deze weer tevoorschijn, nu aan de verlichte maanrand.

dinsdag 16 april

21.16: Van 21.16 tot 22.23 uur nemen we alle grote Jupitermanen ten westen van de planeetschijf waar. In toenemende afstand van de planeet staan Io, Ganymedes, Europa en Callisto. Jupiter staat boven de westnoordwestelijke horizon, op een hoogte van 8°, dus kies een waarneemplaats met een vrije blik op de horizon. De Zon staat 11° onder de horizon.

woensdag 17 april

23.00: Het maximum van de meteorenzwerm α -Virginiden vindt vandaag plaats. Wanneer de radiant in het zenit zou staan, zouden er van deze zwerm naar verwachting gemiddeld zo'n 5 meteoren per uur vallen. Rond 1:00 uur staat de radiant van de zwerm in het hoogste punt (op 36°) aan de hemel.

donderdag 18 april

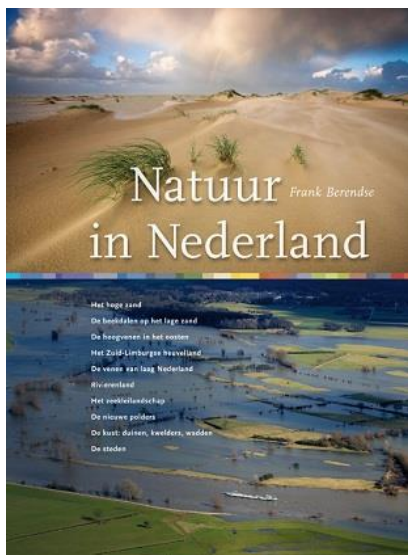
21.30: De Maan staat 2,9° ten noorden van Regulus, de helderste ster van het sterrenbeeld Leeuw (+1,4m). De dichtste nadering gebeurt om 14:48, bij ons 1° onder de horizon en bovendien bij daglicht. Bekijk de samenstand rond 21:30 uur. Het tweetal staat dan boven de zuidzuidoostelijke horizon, op een hoogte van ongeveer 50°, 3,8° van elkaar vandaan.

21.22: Van 21.22 tot 22.15 uur staan alle Galileïsche manen ten westen van Jupiter. Vanaf Jupiter gezien zijn dat Ganymedes, Io, Europa en Callisto.

zaterdag 20 april

04.10: De Maan staat in het apogeum; het punt van zijn baan om de Aarde dat het verst van de Aarde ligt. De afstand tot de Maan bedraagt op dit moment 405.623 km. De schijnbare diameter van de Maan is kleiner dan gemiddeld (29'27,6"), door de grotere afstand. De Maan is op dit moment wassend, voor 87% verlicht en is 's avonds in het oosten of zuidoosten, rond middernacht in het zuiden en aan het einde van de nacht in het (zuid)westen, dus zo'n beetje de hele nacht, te zien.

Afdelingswinkel, verkoopadres van de KNNV Uitgeverij en de Jeugdbondsuitgeverij
Bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via natuurlijkDelfland@knnv.nl

Natuur in Nederland, planten en dieren - landschappen – natuurwandelingen

door: Frank Berendse, prijs: € 29,95

In één uitgave alles wat je wilt weten over de natuur in Nederland: wilde planten en dieren, karakteristieke landschappen, hun ontstaansgeschiedenis, landgebruik en wandelmogelijkheden. Een prachtig kijk- en leesboek voor natuurliefhebbers, -fotografen en wandelaars.

TERUGBLIK: Waarnemingen

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.waarneming.nl

Nb. De afspraak in de vogelwereld is dat foto's met nesten en eieren niet worden gepubliceerd om ze niet te verstoren. We zullen dus alleen de waarneming in de Nieuwsbrief opnemen.

8/4, **kegelbijvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart.

10/4, **druifhyacint** (muscari), Delfgauw, Bart Hendriks

10/4, **excoot pachyrhinus lethierryi**, Den Hoorn, Willemein

10/4, **gevlekte aardsnuitkever**, Den Hoorn, Willemein

10/4, **kauwen** (coloeus), Delfgauw, Bart Hendriks

12/4, **klein glaskruid**, grachtmuur Oude Delft thv nr 89, Delft, Margreet Hogeweg

12/4, **madeliefjes** (*Bellis perennis*),
Delfgauw, Bart Hendriks

12/4, op de Zandmotor is een gebied afgezet en nu zijn binnen die afrostering twee **bontbekplevieren** gesignaleerd, Marius van der Flier

12/4, **rosse metselbij** geweldige bestuivers,
Maarten Klein

13/4, *Thaumatomya notata* (> 100 ex), Kwarteltuin,
Delft, Huub van 't Hart.

13/4, **salomonszegelbladwesp** (4 ex),
Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart

13/4, **gewoon schaduwplatvoetje**, Kwarteltuin,
Delft, Huub van 't Hart

13/4, **gewone pendelvlieg**, Kwarteltuin, Delft,
Huub van 't Hart.

13/4, **rouwvlieg**, Kwarteltuin, Delft, Huub van 't Hart

Jos op pad, week 15, Jos van Koppen

Deze week heb ik geen nieuws over het Van Weerden Poelmanpad. Ik ben wel richting Delfgauw heen en weer gefietst.

Op de eilanden naast de Korftlaan heb ik al een paar weken eigenlijk geen 'broed'-activiteit gezien. Af en toe zag ik een paar meeuwen op de eilanden. Verder zag ik de laatste anderhalve week van sporadisch een bloeiende **boterbloem** steeds meer boterbloemen in bloei [geen foto]. Ook komen er steeds meer **pinksterbloemen** in bloei, zoals bijvoorbeeld naast het Vredelustpad. Daar heb ik ook **zegge** zien bloeien.

pinksterbloem

zegge

look zonder look

De **look zonder look** heb ik op de Noordeindseweg gefotografeerd [had hem nog niet langs de A13 gezien] en daar heb ik ook een mooie volop bloeiende **dotterbloem** gezien, **robertskruid** en **schijnaardbei** voltooien de doorgestuurde plantenwereld.

robertskruid

schijnaardbei

grauwe gansjes

Er is een tweede groep jonge **grauwe gansjes** in de Pijnackerse Vaart. Ook zeven bij vluchtige telling. Als ze bij elkaar zwemmen zie je duidelijk de grotere oudere gansjes. Grappig dat de jongen al tegen de kant aan naar de plantjes happen.

9 april, **wilde eend** (2x) broedend in twee **knottwilgen** op Boomgaard Slotgaard in het Abtswoudsepark, Delft, Piet van Spronsen

12 april, Vandaag zag ik de eerste **boerenzwaluw** hier in s-Gravenzande, Lucia van der Goes

TERUGBLIK: Activiteiten

9 april, 14.00 – 16.00 uur, bestuursvergadering, Melarium

- Project Delflandse Dijk is door de Hoogheemraadschap opgedragen aan Natuurlijk Delfland
- Gemeente Westland heeft mondeling opdracht gegeven voor Project "Westlandse bomen zijn goud waard".
- Er komt een PR pakket voor de coördinatoren
- 3 september 2024 ledenvergadering waarin de punten die niet behandeld zijn van de laatste ledenvergadering op de agenda komen te staan en wijzigingen van de statuten. SCHRIJF DEZE DATUM IN JE AGENDA.

9 april, 20.00 – 21.30 uur, MUS avond, Melarium

Er is een toelichting gegeven.

9 april, landschappelijk Inpassingsplan N468

Op het Gemeentehuis Midden-Delfland kreeg de Klankbordgroep N468 van de projectleiders van de provincie de laatste stand van zaken over de reconstructie van de N468.

Deze weg langs de Gaag is naast een drukke weg tussen de A4 en Maasland ook de dijk tussen het boezemwater van de Gaag en de aanliggende polders.

Aanwezig waren vertegenwoordigers van natuur- en cultuurverenigingen, waaronder Natuurlijk Delfland (zie foto)

Huub van 't Hart). BoschSlabbers landschapsarchitecten gaf een presentatie van het inpassingsplan. Gevraagd is naar de boomcompensatie. De aanwezigen waren positief. Maar vanwege de slechte ervaringen met het nakomen van afspraken met de rotonde bij 't Woudt is nu de afspraak gemaakt om bij de start van de werkzaamheden nóg een keer bij elkaar te komen.

10 april, infobijeenkomst Staatsbosbeheer (SBB) Zuidpolder

In het buurthuis 't Oude Laarsje in de Oude Leede (Pijnacker-Nootdorp) gaf SBB info over de inrichting van de Zuidpolder van Delfgauw als weidevogelkerngebied. Zie foto Huub van 't Hart. Een zorg van de omwonenden was dat door de peilverhoging voor de vogels de waterberging in de knel zou komen. Boswachter Bart van Berkel liet zien dat extra waterberging wordt gemaakt. De 121 hectare worden deel van het Natuur Netwerk Nederland.

11 april, 20.00 – 21.30 uur, programma-avond, Zoom

Oproep aan de coördinatoren stuur de activiteiten in via natuurlijkdelfland@knnv.nl

Cor organiseert een excursie voor het Team 's Gravenzande – Heenweg.

Kijk voor ons actuele programma op onze [Agenda](#)

Weet ook dat dit zeer regelmatig wordt aangevuld.

11 april, 20.00 – 22.00 uur, lezing De bever: Knuffeldier, lastpak of toch iets anders....?, Natuurschuur

Het was een uiterst interessante lezing.

Deze staat nog niet op <https://www.youtube.com/@natuurlezingendelft>

13 april, RBB Abtswoudse bos Midden

De Reuzenberenklauwbrigade Abtswoudse Bos Midden heeft met negen man uitgestoken. Dit was een koekjesmoment, waarvoor twee man niet eens het bos uit kwam.... Er staan duidelijk veel minder planten: een paar jaar consequent uitsteken loont! Heel fijn om dat effect nu duidelijk te zien.

14 april, eerste Ouessant-lam geboren op Boomgaard Chilipad

Op Boomgaard Chilipad is het eerste lam geboren (foto Patricia Balzer).

Patricia: "Ik heb ze Bellefleur, een appelras, genoemd aangezien ik bij de jaarletter B ben en het een afstammeling van Maila (= appel) is."

Twee andere drachtige oeien komen naar Boomgaard Abtsgaard.

14 april, excursie watervogels, De Banken en Spanjaardsduin

De Banken, 10 enthousiastelingen, 51 soorten waargenomen. Eerst gekeken en ook geluisterd naar vogels in het riet en struiken in de duinen w.o. **rietzanger, zwartkop ,putter, fitis en tjiftjaf**. In de plassen onder meer **wintertaling, slobend, dodaars, bergeend** en een **zwarte zwaan**.

Op de oevers **tureluur, bontbekplevier, kleine plevier, tapuit, graspieper**. Een hoofdstuk apart waren de kwikstaarten: **rouw-, gele-, Engelse gele-** en 2 parende **witte kwikstaarten**. We hebben de **roerdomp** horen hoempen en een **vos** gezien. Een mooie ochtend. Jacqueline de Boer.

15 april, 11.00 tot circa 12.30 uur, actie Opgeluimd staat netjes, Manderspark

Er is met veel enthousiasme geraapt, we begonnen rond het AZC en daarna in het AZC. Er was even een kort regenbuitje maar dat kon de pret niet drukken.

De Firma van Buiten bood de groep een kop koffie of thee aan. Daarvan werd dankbaar gebruik gemaakt. Er ontstonden gesprekken. De mooiste vraag kwam van een Nederlandse vuilrapen "Wil je iets van me weten?". Er ontstond een geanimeerd gesprek.

Na afloop werd de afspraak gemaakt om regelmatig dit soort acties te organiseren. Er staan ook reuzenberenklauwen in de buurt.

15 april, 20.00 – 21.30 uur, gierzwaluwen in Westland

Tijdens een zeer geanimeerd gesprek in Naaldwijk is de komende telling doorgenomen. Het huidige verslag van de telling in 2023 is door de Omgevingsdienst erkend als bouwsteen voor het Soort managementplan. [Klik hier](#)

Er komen ook excursies om nieuwe tellers te enthousiasmeren en te instrueren. Kijk naar de foto ook naar het uitzicht.

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

De Nieuwsbrief wordt gemaakt door de volgende personen

Ted Kruihof, verwerken van de inzendingen

Anna Kreffer, Soort van het Seizoen

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

En vele personen die in de bijdragen staan.

Het redactieadres is natuurlijkdelfland@knnv.nl zie ook het briefhoofd.

TIPS

Alle video's van Onze Natuur terugvinden?

Ontdek de vlog van Pim, ga mee op pad met onze boswachters en neem al een eerste kijkje naar de fantastische documentaire beelden. [Klik hier](#)

Is het nou geranium óf Geranium, zwaluw óf Zwaluw?

[Klik hier](#)

1 april? Als iedereen zou leven als Nederland zijn er vier aardbollen nodig!

[Klik hier](#)

Melarium ons clubhuis

Het Melarium, natuurhuis voor natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers Natuurlijk Delfland (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijsseweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijsseweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium.

Gebruik bij navigatie, Symbiobrug, Thijsseweg, Delft.

Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, natuurlijkDelfland@knnv.nl.

[Klik hier voor meer informatie](#)

Haal de natuur in huis met een natuurrijke tuin.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen en te beschermen. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijs in de natuur.

Natuurlijk Delfland

delfland.knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld.

[Klik hier](#)

Natuurlijk Delfland is een actieve natuurvereniging.

Geef onze club draagvlak met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze nieuwsbrief deelt met vrienden en bekenden die geïnteresseerd zijn in thema's als natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming in Delfland.